

หลักสูตรการแปรรูปกล้วย จำนวน 3 ชั่วโมง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอชาวไร่ชาวนา

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและกลุ่มบุคคล เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัด การศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้น การบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ และนอกจากคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคใช้ตัดสินใจในการ ยอมรับและบริโภคสินค้า ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่มีผลกระทบต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ได้แก่วัตถุดิบ กระบวนการแปรรูป อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการแปรรูป ผู้ปฏิบัติงาน การบริหารจัดการเงินทุนที่ใช้ในการ ประกอบการ การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ ที่มีความปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสามารถรักษาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ให้คงที่ก่อนถึงมือผู้บริโภคในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ การเพิ่มประสิทธิภาพ การแปรรูปผลผลิต เกษตรกรระดับสินค้าชุมชนให้สามารถเข้าสู่ตลาดและการแข่งขันได้

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจของราคาผัก ผลไม้ตกต่ำ ล้นตลาด อีกทั้งปัญหา การว่างงาน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอชาวไร่ชาวนา จึงเล็งเห็นความสำคัญในการเพิ่มมูลค่าในการ แปรรูปกล้วยที่เป็นภูมิปัญญาของคนไทยมาช้านาน และได้ดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์ ด้านการประกอบอาชีพที่ เกษตรกรมีอาชีพเดิมอยู่แล้วสามารถต่อยอดอาชีพให้หลากหลายมากขึ้น และเป็นที่ต้องการในสายงานอื่นๆ จึงได้ จัดทำ หลักสูตรการแปรรูปกล้วย เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีการปลูก กล้วยเป็นจำนวนมาก อีกทั้งเป็นการสร้างอาชีพใหม่หรือต่อยอดอาชีพเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีความมั่นคงต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนในการแปรรูปกล้วย
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึงและ เท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบ อาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย
2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะในการแปรรูปกล้วย

เป้าหมาย ประชาชนทั่วไป

1. กลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีอาชีพ ต้องการมีอาชีพ และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเรียนรู้อาชีพใหม่ (new skill)
2. กลุ่มเป้าหมายที่มีอาชีพอยู่แล้ว และต้องการพัฒนา ต่อยอดอาชีพเดิม (up skill & re skill)

ระยะเวลา จำนวน 3 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ จำนวน 2 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย	1.บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วยได้ 2.อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วยได้	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย	1.1 วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องความสำคัญในการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วยรูปกล้วย 1.2 วิทยากรและผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	30 นาที	-
2	ทักษะการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย	1. ผู้เรียนสามารถบอกวัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปกล้วยได้ 2. ผู้เรียนสามารถคัดเลือก คำนวณอัตราส่วนของวัตถุดิบต่าง ๆ ที่ใช้ในการแปรรูปกล้วยได้	1. วัตถุดิบและอุปกรณ์ในการแปรรูปกล้วย 2. การคัดเลือก คำนวณอัตราส่วนของวัตถุดิบต่าง ๆ ที่ใช้ในการแปรรูปกล้วย	1.วิทยากรบรรยายถึงคุณลักษณะคุณสมบัติและวิธีการใช้วัตถุดิบวัสดุอุปกรณ์แต่ละชนิด 2. วิทยากรบรรยายถึงคุณสมบัติ ของวัตถุดิบต่าง ๆ ที่ใช้ในการแปรรูปกล้วย และบอกถึงวิธีการเลือกวัตถุดิบที่ดีมีคุณภาพ	30 นาที	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	ทักษะการประกอบอาชีพ. ขั้นตอนการแปรรูปกล้วย	ผู้เรียนสามารถแปรรูปกล้วยได้	การฝึกปฏิบัติการแปรรูปกล้วย 1. การทำกล้วยฉาบรสหวาน 2. การทำกล้วยฉาบรสเค็ม	- การฝึกปฏิบัติการแปรรูปกล้วย โดยวิทยากร สาธิตและให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติการแปรรูปกล้วย 1. การทำกล้วยฉาบรสหวาน 2. การทำกล้วยฉาบรสเค็ม		2 ชั่วโมง
รวมจำนวนชั่วโมง					1	3

สื่อการเรียนรู้

1. วิทยากร
2. แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เอกสารประกอบการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การมีส่วนร่วม
2. การประเมินผลงานระหว่างการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงาน/ชิ้นงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

1. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน หลักสูตรการแปรรูปกล้วย (หลักสูตร 3 ชั่วโมง)

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ 2569

1. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

1.1 ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

2.4 พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัยสามารถสร้างรายได้ พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

3 .หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและกลุ่มบุคคล เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัด การศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้น การบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ และนอกจากคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคใช้ตัดสินใจในการ ยอมรับและบริโภคสินค้า ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่มีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ได้แก่วัตถุดิบ กระบวนการแปรรูป อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการแปรรูป ผู้ปฏิบัติงาน การบริหารจัดการเงินทุนที่ใช้ในการ ประกอบการ การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ ที่มีความปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสามารถรักษาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ให้คงที่ก่อนถึงมือผู้บริโภคในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ การเพิ่มประสิทธิภาพ การแปรรูปผลผลิต เกษตรยกระดับสินค้าชุมชนให้สามารถเข้าสู่ตลาดและการแข่งขันได้

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจของราคาผัก ผลไม้ตกต่ำ ล้นตลาด อีกทั้งปัญหาการว่างงาน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอชาวนารักษ์บุรี จึงเล็งเห็นความสำคัญในการเพิ่มมูลค่าในการแปรรูปกล้วยที่เป็นภูมิปัญญาของคนไทยมาช้านาน และได้ดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์ ด้านการประกอบอาชีพที่เกษตรกรมีอาชีพเดิมอยู่แล้วสามารถต่อยอดอาชีพให้หลากหลายมากขึ้น และเป็นที่ต้องการในสายงานอื่นๆ จึงได้จัดทำ หลักสูตรการแปรรูปกล้วย เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีการปลูกกล้วยเป็นจำนวน อีกทั้งเป็นการสร้างอาชีพใหม่หรือต่อยอดอาชีพเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีความมั่นคงต่อไป

4.วัตถุประสงค์

- 4.1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย
- 4.2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะในการแปรรูปกล้วย

5.เป้าหมาย (Output)

5.1 เชิงปริมาณ (กลุ่มเป้าหมาย)

- ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน

5.2 เชิงคุณภาพ

- ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย

6.วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1.ประชุมวางแผนการดำเนินงาน	ชี้แจงวางแผนกำหนดการดำเนินงาน	บุคลากร สกร. ระดับอำเภอ ศึกษารัษฎาบุรี	16 คน	สกร.ระดับอำเภอ ศึกษารัษฎาบุรี	23 ก.พ.2569	
2.ประสานงานเชิญวิทยากรภายนอกสถานศึกษา	เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ	วิทยากร	1 คน	สกรระดับอำเภอ ศึกษารัษฎาบุรี	24 ก.พ.2569	
3.จัดทำ/ขออนุมัติโครงการ	เพื่อให้งานเป็นไปตามกระบวนการ	1 โครงการ	1 โครงการ	สกร.ระดับอำเภอ ศึกษารัษฎาบุรี	24 ก.พ.2569	
4.ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม	เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ปฏิบัติตามแผนงาน	ประชาชนทั่วไป	6 คน	บ้านส่องตาแล หมู่ที่ 12 ตำบลป้อถ้ำ	17 มี.ค. 2569	2,300. - บาท
5.การนิเทศติดตามการจัดกิจกรรม	เพื่อเป็นการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรม	ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่นิเทศ	5 คน	บ้านส่องตาแล หมู่ที่ 12 ตำบลป้อถ้ำ	17 มี.ค. 2569	
6.ประเมินผล/สรุปผลและรายงานผลการดำเนินการ	รายงานสรุปผลการดำเนินงานนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป	1 เล่ม	1 เล่ม	สกร.ระดับอำเภอ ศึกษารัษฎาบุรี	30 มี.ค. 2569	

7.วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น รายการโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ 20334330005005000001 กิจกรรมหลัก 20334690003200000 แหล่งของเงิน 6911500 จำนวนเงิน 2,300.-บาท (-สองพันสามร้อยบาทถ้วน-) รายละเอียดดังต่อไปนี้

7.1. ค่าตอบแทนวิทยากรชั่วโมงละ 300 บาท x 3 ชั่วโมง เป็นเงิน 900 บาท

7.2. ค่าวัสดุ 1,400 บาท

รวมเงินทั้งสิ้น 2,300 บาท (สองพันสามร้อยบาทถ้วน-)

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายจ่ายตามจริงทุกรายการ

8.แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	จำนวนเงินงบประมาณ (บาท)			
	ไตรมาส 1 (ต.ค.- ธ.ค. 2568)	ไตรมาส 2 (ม.ค.- มี.ค. 2569)	ไตรมาส 3 (เม.ย.- มิ.ย. 2568)	ไตรมาส 4 (ก.ค.- ก.ย. 2568)
ดำเนินการตามโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน หลักสูตรการแปรรูปกล้วย 1.1 วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง ช่องทางการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย 1.2 วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง ทักษะการประกอบอาชีพ 1.3 วิทยากรบรรยายให้ความรู้พร้อมฝึกปฏิบัติ ขั้นตอนการแปรรูปกล้วย - การทำกล้วยฉาบรสหวานและรสเค็ม 1.4 ทำแบบประเมินความพึงพอใจ	-	2,300.-	-	-
รวม	-	2,300.-	-	-

9.ผู้รับผิดชอบโครงการ

- นางสาวสุภาพ ทองทจิตร ครูศูนย์การเรียนรู้ เบอร์โทรศัพท์ 089 0204963

10.เครือข่าย

- โรงเรียนผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อถ้ำ

11.โครงการที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

-

12.ผลลัพธ์

- ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ การแปรรูปกล้วย

13.ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต(output)

- ร้อยละ 80 ของประชาชน ที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการ ประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์(outcome)

- ร้อยละ 80 ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมโครงการในระดับ ดีขึ้นไป

14.การติดตามและประเมินผลโครงการ

14.1 แบบประเมินความพึงพอใจ

14.2 สรุปรายงานผลการจัดกิจกรรมโครงการ

ลงชื่อ..... ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวสุภาพ ทองทจิตร)

ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางธันย์นิชา วชิรนนท์พงษ์)

ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ..... ผู้อนุมัติโครงการ

(นางจรรณญากร โฉมงาม)

ครู รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอชาณุวรลักษบุรี

กำหนดการ
โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน
หลักสูตรการแปรรูปกล้วย จำนวน 3 ชั่วโมง
วันที่ 17 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2569
สถานที่ ณ บ้านส่องตาแล หมู่ที่ 12 ตำบลบ่อถ้ำ อำเภอลำลูกขัน จังหวัดกำแพงเพชร

วันที่ 17 มีนาคม 2569

- 08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
- 09.00 – 10.00 น. **เรื่อง 1.**ช่องทางการประกอบอาชีพการแปรรูปกล้วย
เรื่อง 2. ทักษะการประกอบอาชีพ
วิธีการ : บรรยายให้ความรู้
โดยวิทยากร นางสุเพ็ญ จาจุมปา
- 10.00 – 12.00 น. **เรื่อง 3.** ขั้นตอนการแปรรูปกล้วย
- การทำกล้วยฉาบรสหวานและรสเค็ม
วิธีการ : บรรยายให้ความรู้พร้อมฝึกปฏิบัติ
โดยวิทยากร นางสุเพ็ญ จาจุมปา

หมายเหตุ

- รูปแบบกำหนดการหน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม